

PUNCOVNÍ ÚŘAD

Interní protikorupční program

PUNCOVNÍ ÚŘAD

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Pojmy a definice	3
2.1 Korupce	3
2.2 Formy korupce	3
2.3 Úplatek.....	4
2.4 Korupční riziko	4
2.5 Další pojmy	4
3 Vytváření a posilování protikorupčního klimatu.....	5
3.1 Etický kodex	5
4 Nástroje a úkoly PÚ v boji proti korupci	5
4.1 Propagace IPP	5
4.2 Vzdělávání zaměstnanců v boji proti korupci.....	6
4.3 Ochrana oznamovatelů	6
4.4 Postup při podezření na korupční jednání.....	6
4.5 Transparentnost.....	7
5 Analýza korupčních rizik.....	7
6 Vyhodnocování protikorupčního programu	8
7 Závěrečná ustanovení	8
Příloha č. 1	9

1. Úvod

V návaznosti na dokumenty Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2023 až 2026, Rámcový rezortní protikorupční program (dále jen „RRIPP“), Rezortní protikorupční program Ministerstva průmyslu a obchodu ČR a Akční plán pro boj s korupcí na roky 2023 a 2024 vydávám Interní protikorupční program Puncovního úřadu (dále jen „IPP“). IPP je závazný a platný pro všechny zaměstnance Puncovního úřadu (dále jen „PÚ“) a patří mezi základní strategické dokumenty PÚ.

Cílem IPP je:

- snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci,
- odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení,
- nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání,
- minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře,
- posilovat integritu.

2. Pojmy a definice

2.1 Korupce

Korupce je zneužití postavení nebo funkce v politice, veřejné správě či v soukromé sféře k osobnímu nezaslouženému prospěchu vedené zištnými cíli.

Korupce:

- je celospolečenský problém, který zasahuje všechny oblasti společnosti,
- negativně ovlivňuje fungování státu,
- podkopává důvěru v demokratický právní stát,
- má za následek zvýšení cen zboží a služeb,

Opakem korupce je zásadovost (integrita).

2.2 Formy korupce

Malá korupce

- drobná, spontánní, situační korupce (příležitostná korupce)
- podplácení na úřadech, veřejných institucích
- drobné pozornosti, protislužby

Velká korupce

- zneužívání veřejných zdrojů
- zneužívání úřední moci při udělování veřejných zakázek
- nepotismus a klientelismus
- stranická patronáž

2.3 Úplatek

„Úplatkem se rozumí neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok.“ (definice úplatku dle § 334 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník).

Různé formy úplatku:

- peníze
- informace
- hmotné dary
- zvýhodnění známých
- „sponzorský dar“
- další výhody a služby

Postih korupčního jednání upravuje zejména zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Korupční jednání dále postihuje i zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů, a řada dalších právních předpisů.

2.4 Korupční riziko

Korupčním rizikem se rozumí možnost, že dojde ke korupčnímu jednání s negativními dopady do sféry PÚ. Korupční rizika je třeba v procesu hodnocení rizik korupčního jednání nejprve identifikovat a následně posoudit z hlediska pravděpodobnosti a dopadu. Identifikovaná rizika a metodika práce s nimi je uvedena v příloze č. 1 IPP.

2.5 Další pojmy

státní zaměstnanec - fyzická osoba dle § 6 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě,

představený - státní zaměstnanec dle § 9 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě,

zaměstnanec - fyzická osoba dle § 6 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce,

vedoucí zaměstnanec – zaměstnanec dle § 11 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce,

oznamovatel – státní zaměstnanec/zaměstnanec, nebo jiná osoba, která oznámí podezření na korupční jednání,

příslušná osoba - osoba odpovědná za přijetí, zkoumání a navrhování opatření ve vztahu k oznámením podaným prostřednictvím VOS – v podmínkách PÚ interní auditor

povinný subjekt – Puncovní úřad ve vztahu k přímé transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie

Index vnímání korupce (Corruption Perceptions Index), zkratka **CPI**, je index, který se zaměřuje na vnímání existence korupce mezi úředníky veřejné správy a politiky a definuje korupci jako

zneužívání veřejné pravomoci k osobnímu prospěchu. Od roku 1995 jej sestavuje mezinárodní nevládní organizace Transparency International.

3 Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Prostředí, v němž je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu, je jedním ze základních pilířů IPP. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou propagace protikorupčního postoje představenými/vedoucími zaměstnanci, propagace pravidel etiky, osvěta a posilování morální integrity zaměstnanců formou vzdělávání zaměstnanců a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

3.1 Etický kodex

Pravidla etiky jsou dostupná všem státním zaměstnancům/zaměstnancům na <https://www.mvcr.cz/sluzba/clanek/sluzebni-predpisy.aspx>. Na tomto odkazu je umístěn služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 14. prosince 2015, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců. PÚ nemá vlastní interní etický kodex a hlásí se k výše uvedenému předpisu, který je závazný pro všechny zaměstnance PÚ.

4 Nástroje a úkoly PÚ v boji proti korupci

4.1 Propagace IPP

V rámci pravidelných porad vedení PÚ je IPP a jeho význam prezentován a vysvětlován představeným/vedoucím zaměstnancům. Těžiště propagace protikorupčního postoje představenými/vedoucími zaměstnanci PÚ je založeno na vnímání boje s korupcí v PÚ jako jeden z prioritních úkolů. Představení/vedoucí zaměstnanci PÚ si uvědomují, že ze všeho nejdůležitější je odstraňovat působení systémových podmínek pro korupci.

Vedení PÚ se zavazuje propagovat jednání odmítající korupci, zdůrazňovat význam ochrany majetku státu a minimalizace případných škod, které by mohly být protiprávním jednáním druhých způsobeny.

Úkol č. 1

Popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín
Aktivně prosazovat protikorupční postoj na pracovišti	všichni představení/vedoucí	zaměstnanci	průběžně

Úkol č. 2

Popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín
Prošetřit veškerá podezření na korupci a vyvodit adekvátní opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností	všichni představení/vedoucí zaměstnanci	zaměstnanci	průběžně

4.2 Vzdělávání zaměstnanců v boji proti korupci

Všichni zaměstnanci PÚ jsou pravidelně školeni v rámci boje proti korupci, minimálně jedenkrát ročně.

Úkol č. 3

Popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín
Provádět pravidelně v nastavených termínech školení zaměstnanců k boji proti korupci	personální oddělení	interní auditor	průběžně

4.3 Ochrana oznamovatelů

Principem ochrany oznamovatelů je nastavení postupů a pravidel, které zajišťují podporu a ochranu osobám v dobré víře upozorňujícím na možné korupční či jiné protiprávní nebo neetické jednání. Součástí ochrany oznamovatelů je zákaz odvetných opatření vůči oznamovateli.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. 10. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, zavazuje členské státy EU ochraně oznamovatelů protiprávního jednání. Zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů transponoval výše uvedenou směrnici do českého právního řádu. Puncovní úřad řeší oblast ochrany oznamovatelů samostatným interním předpisem (směrnice), kde je podrobně popsán vnitřní oznamovací systém a další související procesy. Interní předpis o ochraně oznamovatelů je zveřejněn na webových stránkách úřadu.

Podezření z korupčního jednání je možné oznámit přímo písemně, elektronicky nebo ústně kterémukoliv představenému/vedoucímu zaměstnanci PÚ, internímu auditorovi nebo anonymně prostřednictvím protikorupční e-mailové adresy PÚ korupce@puncovniurad.cz. Podněty k prošetření mohou rovněž vyplynout z kontrolní činnosti v rámci nastaveného vnitřního kontrolního systému PÚ. Každé oznámení a podnět jsou řádně prošetřeny. Dokumentaci k jednotlivým případům vede interní auditor PÚ.

Úkol č. 4

Popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín
Propagovat a zajišťovat ochranu oznamovatelů; postupovat v konkrétních případech interního předpisu k ochraně oznamovatelů	zaměstnanci odpovědní za prošetřování/ interní auditor	všichni představení/vedoucí zaměstnanci	průběžně

4.4 Postup při podezření na korupční jednání

Při zjištění (oznámení) podezření na korupční jednání je provedeno šetření, které má za cíl shromáždit fakta k posouzení podezření a případně stanovit další kroky, ukáží-li se tato podezření důvodnými.

Zaměstnanec PÚ má zaručeno právo podat stížnosti, návrhy, podněty a jiná podání upozorňující na jednání v rozporu s právními předpisy či interními předpisy, nebo upozorňující na neetické jednání či navrhuující opatření ke zlepšení. Žádný zaměstnanec, který upozorní na neetické či jakékoli protiprávní jednání, by se neměl obávat odvetných opatření. To však za předpokladu, že jednal v dobré víře, nikoli proto, aby jiného poškodil. Podněty, včetně anonymních je nutné vždy dle obsahu posoudit a případně dále prošetřit.

Úkol č. 5

Popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín
V případě potvrzeného korupčního jednání provést analýzu příčin a zjistit, zda existuje obdobné riziko i jinde v PÚ, případně navrhnout posílení kontrolních mechanismů k prevenci a detekci obdobných jednání v budoucnu.	prošetřovatel/interní auditor	představený/vedoucí zaměstnanec dotčeného pracoviště	neprodleně po prošetření

4.5 Transparentnost

Konkrétním cílem v této oblasti je odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti jejího odhalení. RRIPP požadavek na transparentnost dále rozvíjí směrem k aktivnímu zpřístupňování informací o veřejných prostředcích.

Puncovní úřad zveřejňuje informace na svých webových stránkách www.puncovniurad.cz, kam se lze rovněž dostat přes odkaz MPO <https://www.mpo.cz/dokument31533.html>. Informace o činnosti PÚ za kalendářní rok včetně hospodaření s rozpočtovými prostředky lze nalézt v dokumentu Výroční zpráva za daný kalendářní rok. Výroční zprávy jsou umístěny pod odkazem Povinné informace a webu PÚ. Na tomtéž místě jsou umístěny informace o advokátech a právních službách poskytovaných externě. Informace o veřejných zakázkách uveřejňuje PÚ v souladu se zákonem č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek prostřednictvím profilu zadavatele, Věstníku veřejných zakázek a v Úředním věstníku EU. Veškeré smlouvy a objednávky s hodnotou nad 50.000,- Kč bez DPH jsou uveřejňovány v Registru smluv dle zákona č. 340/2015 Sb., o registru smluv. Veškerá výběrová řízení na obsazení služebních nebo pracovních míst jsou transparentně zveřejňována na úřední desce, případně na vhodných personálních portálech k tomu určených.

5 Analýza korupčních rizik

Konkrétním cílem v této oblasti je nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování případného korupčního jednání. Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost

kontrolních mechanismů. Hodnocení korupčních rizik zahrnuje identifikaci a hodnocení korupčních rizik ve všech činnostech PÚ, vytvoření mapy (katalogu) korupčních rizik, stanovení strategie řízení korupčních rizik a přijetí opatření ke snížení pravděpodobnosti či dopadu korupčních rizik. Hodnocení korupčních rizik PÚ probíhá standardně jedenkrát ročně, v mimořádných případech vždy konkrétně s přihlédnutím k řešenému případu. V příloze č. 1 jsou uvedena základní identifikovaná rizika a opatření k jejich eliminaci, či zmírnění, a dále metodika výpočtu významnosti rizika. Na základě pravidelného hodnocení je vytvořena mapa korupčních rizik, která slouží jako podklad pro vedení úřadu k sestavování plánů auditů, plánu inspekcí a nastavení vnitřního kontrolního systému úřadu.

6 Vyhodnocování protikorupčního programu

Úkol č. 6

Popis úkolu	Gestor	Součinnost	Termín
Provádět pravidelně (minimálně jedenkrát ročně) přezkoumání identifikovaných rizik a následně aktualizovat mapu rizik	interní auditor	představení/vedoucí zaměstnanci	31. 12. kalendářního roku
Přezkoumat (v rámci pravidelného přezkumu interních předpisů) IPP; v případě potřeby aktualizovat	interní auditor	představení/vedoucí zaměstnanci	31. 12. kalendářního roku
Zveřejňovat na webu PÚ aktuální verzi IPP	interní auditor	vedoucí oddělení technického rozvoje a výpočetní techniky	průběžně
Poskytovat podklady a součinnost MPO	interní auditor	představení/vedoucí zaměstnanci	dle potřeb

7 Závěrečná ustanovení

Aktualizovaná verze IPP je v platnosti a účinnosti k 1. 2. 2024.

Ing. Jana Davidková, MBA
předsedkyně Puncovního úřadu

Příloha č. 1

SEZNAM KORUPČNÍCH RIZIK A OPATŘENÍ K JEJICH MINIMALIZACI

Riziková oblast	Riziko	Opatření k minimalizaci rizika	Pravděp. výskytu rizika	Míra dopadu rizika	Význam. rizika
Zadávání veřejných zakázek – výběrové řízení	Upřednostňování účastníků výběrového řízení; neoprávněné změny zadávací dokumentace	Stanovení transparentních výběrových kritérií, eliminace osobního styku s žadateli, zvýšená kontrola, nastavení interních postupů pro vyřizování podnětů a námitek, ...	X	Y	$X \times Y$
Zadávání veřejných zakázek – uzavírání smluv	nevýhodné podmínky pro PÚ	Důsledná předběžná víceetapňová nezávislá kontrola, následné přezkoumávání ve vztahu k plnění předmětu	X	Y	$X \times Y$
Hospodaření s majetkem státu	Neuplatňování sankcí u smluvních vztahů – zvýhodnění dodavatelů	Následná systematická pravidelná kontrola	X	Y	$X \times Y$
Hospodaření s majetkem státu	Odprodej majetku za podmínek nevýhodných pro úřad, výhodných pro třetí stranu	Dodržování právních a interních předpisů, víceetapňová kontrola	X	Y	$X \times Y$
Výkon puncovní inspekce	Ovlivnění inspektorů při výkonu inspekce	Výkon inspekce minimálně ve 2 členech, supervize z úrovně ředitele odboru, roční plán sestavený na základě vyhodnocení rizikových oblastí	X	Y	$X \times Y$
Výkon puncovní inspekce	Ovlivňování výsledků správního řízení ve prospěch kontrolovaných subjektů	Dvoustupňový mechanismus (odvolání řeší MPO), nezávislý právní rozbor	X	Y	$X \times Y$
Výkon puncovní kontroly	Nátlak na nestandardní postup při kontrole, označování zboží ze strany předkladatelů	Nastavení jednoznačných pravidel, pravidelně namátkově kontrolovaných z úrovně ředitele odboru	X	Y	$X \times Y$

Riziková oblast	Riziko	Opatření k minimalizaci rizika	Pravděp. výskytu rizika	Míra dopadu rizika	Význam. rizika
Výkon puncovní kontroly (AZL)	Nátlak subjektů při provádění nezávislých analýz a akreditovaných zkoušek	Nastavení personálního zajištění – zaměstnanci vykonávající zkoušky a analýzy nepřichází do přímého kontaktu s klienty ¹	X	Y	$X \times Y$
Personální práce	Upřednostňování uchazečů o přijetí do pracovního/služebního poměru	Vícečlenné výběrové komise, stanovení transparentních kritérií, zveřejňování výsledků výběru	X	Y	$X \times Y$
Personální práce	Zvýhodňování zaměstnanců za protislužbu nesouvisející s výkonem služby/práce	Transparentní řízení, dodržování platné legislativy (zákon o státní službě, zákoník práce), dodržování objektivních kritérií při odměňování a hodnocení zaměstnanců	X	Y	$X \times Y$
Řešení škod	Zmanipulování šetření vedoucí k prominutí náhrady škody a vydání rozhodnutí o upuštění od vymáhání	Objasňování vícečlenným orgánem, vyloučení podjatosti, kontrola výsledků objasnění škody	X	Y	$X \times Y$
Vyřizování stížností	Ovlivnění výsledku vyřízení stížnosti	Vyřizování vícečlenným týmem, vyloučení podjatosti, kontrola výsledků	X	Y	$X \times Y$

Riziko lze chápat jako nebezpečí vzniku události, která může negativně ovlivnit dosažení stanovených cílů (v definici se jedná o synonymum nebezpečí či hrozby). Událost může představovat jednorázový jev, změnu trendu, zvýšení variability, nastalý stav apod.

Pravděpodobnost výskytu rizika (hodnota X) označuje možnost vzniku události v budoucnu.

Pravděpodobnost výskytu	Hodnota	Význam hodnoty
Téměř vyloučená	1	Téměř se nevyskytuje, možnost výskytu je velmi ojedinělá
Nepravděpodobná	2	Může se vyskytnout, ovšem není to pravděpodobné
Možná	3	Může se vyskytnout
Pravděpodobná	4	Pravděpodobně se vyskytuje

¹ U všech pracovišť, kde lze toto opatření realizovat s ohledem na personální obsazenost

Míru dopadu rizika (hodnota Y) lze klasifikovat jako přímý materiální (výše úplatku, výše škody, výše ztráty apod.) či nepřímý nemateriální (společenská nebezpečnost, ztráta reputace apod.).

Dopad rizika	Hodnota	Význam hodnoty
Zanedbatelný	1	Neovlivňuje chod úřadu, není nutné řešit na úrovni představených/vedoucích zaměstnanců
Nevýznamný	2	Ovlivňuje zejména vnitřní chod úřadu, řeší představení/vedoucí zaměstnanci
Střední	3	Ovlivňuje vnitřní i vnější chod úřadu, řeší předseda
Významný	4	Ovlivňuje významným způsobem vnitřní i vnější chod úřadu, řeší předseda
Katastrofický	5	Krizové situace ohrožující existenci úřadu, řeší se ve spolupráci s MPO

